

บทที่ 2

บททวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการที่ผู้จัดทำได้ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อรายงานบทบาทหน้าที่ผู้กำกับของบริษัท บริษัท ทินนามู มิวสิคสกอว์: กรณีศึกษาการผลิตมิวสิควีดีโอโปรโมทศิลปินวง On bed together สามารถสรุปแนวคิดที่เกี่ยวข้องได้ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการทำงานของการถ่ายภาพยนตร์

2.1.1 วัตถุประสงค์หลักในการเลือกใช้มุมกล้อง

2.1.2 ความหมายของระยะขนาดของภาพ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับเทคนิคของการถ่ายมิวสิควีดีโอ

2.2.1 เทคนิคการเคลื่อนไหวของกล้อง

2.2.2 เทคนิคการปรับโฟกัสภาพ

2.3 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการผลิตมิวสิควีดีโอ

2.3.1 ความหมายของมิวสิควีดีโอ

2.3.2 การจัดแสงในมิวสิควีดีโอ

2.3.3 การใช้มุมกล้องในมิวสิควีดีโอ

2.3.4 การเคลื่อนไหวกล้องในมิวสิควีดีโอ

2.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของผู้กำกับภาพ

2.1.1 วัตถุประสงค์หลักในการเลือกใช้มุมกล้อง

มุมกล้อง หมายถึง ทิศทางที่ตั้งกล้องกับวัตถุที่ถูกถ่าย ประกอบด้วยมุมหลักๆ ดังนี้

2.1.1.1 มุมกล้อง ออบเจกทีฟ (Objective Camera Angle) มุมกล้องมุมนี้ทำให้ผู้ดูได้เห็นภาพโดยตรงจากเลนส์กล้อง ซึ่งทำหน้าที่เสมือนตาผู้ดู

รูปที่ 2.1 มุมกล้องออบเจกทีฟ

2.1.1.2 มุมกล้อง ชับเจกทีฟ (Subjective Camera Angle) มุมกล้องมุมนี้ใช้กล้องแทนผู้ดู ทำให้ผู้ดูเป็นเสมือนผู้แสดงที่อยู่นอกจอ ผู้แสดงจะมองหรือพูดกับเลนส์กล้อง ทำให้รู้สึกว่าคุณผู้แสดงในจอมองหรือพูดกับผู้ดูโดยตรง ทำให้ผู้ดูรู้สึกว่าคุณผู้ดูเข้าไปมีส่วนร่วมใน ภาพยนตร์เรื่องนั้น

รูปที่ 2.2 มุมกล้องชับเจกทีฟ

2.1.1.3 มุมกล้อง พอยต์ ออฟ วิว (Point of view camera angle, POV) มุมกล้องมุมนี้ผู้กำกับให้ผู้ดูเห็นภาพเหตุการณ์จากสายตาของผู้แสดงอีกทีหนึ่ง ผู้ดูจะเห็นผู้แสดงจากมุมกล้องออบเจกทีฟ และเห็นภาพที่ผู้แสดงเห็นจากมุมกล้องพอยต์ ออฟ วิว ตัวอย่างเช่น ภาพแรกผู้ดูเห็นภาพเฮลิคอปเตอร์บินเหนือกรุงเทพฯ ตัดภาพไปที่คนขับมองลงมาข้างล่าง แล้วตัดเป็นภาพการจราจรในกรุงเทพฯ ภาพการจราจรในกรุงเทพฯ เป็นภาพจากมุมกล้องพอยต์ ออฟ วิว ของคนขับเครื่องบินเฮลิคอปเตอร์

2.1.1.4 มุมที่ผู้กำกับกำหนดขึ้นเอง (Director's Interpretative Camera Angle) เป็นมุมกล้องที่ผู้กำกับอาจกำหนดมุมกล้องขึ้นมาเพื่อให้เรื่องราวเร้าใจชวนติดตามยิ่งขึ้น เพื่อให้การสื่อสารเข้าถึงอารมณ์ของผู้ดูโทรทัศน์ได้อย่างเต็มที่มุมมองภาพหมายถึง จุดดูภาพที่ปรากฏบนจอภาพยนตร์และจอโทรทัศน์ ผู้กำกับจะกำหนดว่าจะเสนอภาพจากมุมใด คือให้ผู้ดูมองเห็นภาพจากมุมใดจึงจะน่าสนใจและสมจริงกับเรื่องราวที่เสนอ

มุมมองภาพหรือที่นิยมเรียกว่ามุมกล้องโดยทั่วไปจะประกอบด้วย 3 มุม ได้แก่

1. มุมสูง (High Angle) ตั้งกล้องถ่ายภาพยนตร์และโทรทัศน์ไว้สูงกว่าวัตถุ ถ้าเป็นภาพสถานที่กว้างใหญ่ การถ่ายภาพไกลจากมุมสูงทำให้เห็นภาพได้กว้างไกลเป็นการเปิดฉากแนะนำสถานที่ได้เป็นอย่างดี แต่ถ้าเป็นการถ่ายคน จะเป็นการเสนอให้เห็นว่าคนๆ นั้น ไม่สำคัญ

รูปที่ 2.3 ภาพมุมสูง

2. ภาพมุมระดับสายตา (Eye Level Angle) เป็นภาพที่ตั้งกล้องในระดับสายตาของคน หรือของวัตถุที่ถูกถ่าย ภาพในระดับสายตาเพื่อสื่อความหมายว่าภาพที่ปรากฏจะเป็นภาพให้ความรู้สึกธรรมดา ไม่เด่นอะไร

รูปที่ 2.4 ภาพมุมระดับสายตา

3. ภาพมุมต่ำ (Low Angle) เป็นภาพที่ตั้งกล้องถ่ายในระดับต่ำกว่าคนหรือวัตถุที่ถูกถ่าย เป็นภาพที่แหงนดู สื่อความหมายหรือให้เกิดความรู้สึกว่าคนหรือวัตถุที่ถูกถ่ายมีความสำคัญมากกว่าปกติ น่าเคารพ นับถือ

รูปที่ 2.5 ภาพมุมต่ำ

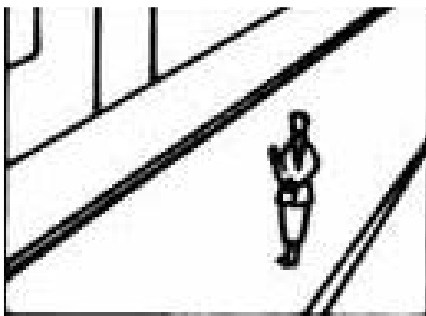
2.1.2 ความหมายของระยะขนาดของภาพ

ขนาดภาพ หมายถึง บริเวณของภาพที่ถ่าย มักจะเรียกว่า ช็อต (Shot) ประกอบด้วยขนาดต่างๆ ดังนี้

2.1.2.1 ภาพไกลมาก (Extreme Long Shot หรือ ELS)

ขนาดภาพลักษณะนี้กล้องจะตั้งอยู่ไกลจากสิ่งที่ถ่ายมาก ซึ่งภาพที่ได้จะเป็นภาพมวกว้าง ผู้ชมสามารถมองเห็นองค์ประกอบของฉากได้ทั้งหมด สามารถมองเห็นสิ่งที่ถ่ายได้เต็มสัดส่วน แม้สิ่งที่ถ่ายนั้นจะมีขนาดเล็กก็ตาม ซึ่งภาพลักษณะนี้ จะใช้เป็นภาพแนะนำสถานที่ เหมาะสำหรับการปูเรื่อง เริ่มเรื่อง ซึ่งภาพยนตร์ในต่างประเทศนิยมใส่ไตเติ้ลส่วนหัวไว้ในฉากประเภทนี้ตอนที่ภาพยนตร์เริ่มเข้าเนื้อเรื่องภาพขนาดไกลนี้จะสร้างความรู้สึกโอ้อ่า อลังการ แสดงออกถึงความ

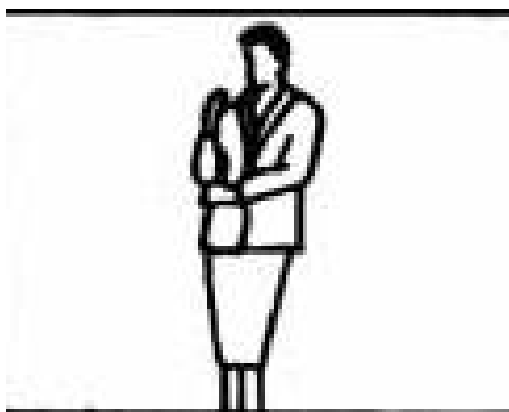
ใหญ่โตของสถานที่ ความน่าเกรงขาม ความยิ่งใหญ่ และยังสามารถสร้างความประทับใจรวมถึงสร้างความประทับใจให้กับผู้ชมได้อีกด้วยเช่น กลุ่มเรือโจรสลัดกำลังแล่นเรือออกสู่ทะเลกว้างโดยมีเรือของหัวหน้าโจรสลัดแล่นออกเป็นลำหน้า ตามด้วยกลุ่มเรือลูกน้องอีกนับ 10ลำ โดยใช้ภาพขนาดไกลมาก ตั้งกล้องในมุมสูงทำให้ผู้ชมเห็นถึงความยิ่งใหญ่และน่าเกรงขามของโจรสลัดกลุ่มนี้เป็นต้น

รูปที่ 2.6 ภาพไกลมาก

2.1.2.2 ภาพไกล (Long Shot หรือ LS)

ขนาดภาพแบบนี้ไม่สามารถกำหนดระยะห่างระหว่างกล้องกับสิ่งที่ถ่ายได้ แต่จะกำหนดโดยประมาณว่าสิ่งที่ถ่ายจะอยู่ในกรอบภาพ (Frame) พอดี ถ้าเป็นคน ศีรษะจะพอดีกับกรอบภาพด้านบน ส่วนกรอบภาพด้านล่างก็จะพอดีกับเท้าซึ่งสามารถเห็นบุคลิกท่าทีปฏิกิริยาการแสดง การเคลื่อนไหว ตำแหน่งที่อยู่ในการแสดงหรือในฉาก ด้วยเหตุนี้จึงสามารถใช้เป็นภาพแนะนำตัวละครหรือเริ่มฉากใหม่ได้ บางครั้งอาจใช้เป็นภาพในฉากเริ่มเรื่องได้เช่นกันกับภาพขนาดไกลมาก และบางครั้งภาพขนาดไกลยังมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เอสทาบลิชชิ่ง ช็อต (Establishing Shot) ส่วนองค์ประกอบรอบข้างผู้ชมจะได้เห็นรายละเอียดชัดเจนมากขึ้น

รูปที่ 2.7 ภาพไกล

2.1.2.3 ปานกลาง (Medium Shot หรือ MS)

ขนาดภาพลักษณะนี้ถ้าเป็นภาพบุคคล ผู้ชมจะให้เห็นตั้งแต่เอวของนักแสดงขึ้นไปจนถึงศีรษะ ขนาดภาพแบบนี้ผู้ชมสามารถเห็นการเคลื่อนไหวของนักแสดง และรายละเอียดของฉากหลังพอสมควร ซึ่งพอที่จะเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้ จึงถือได้ว่าเป็นภาพที่ถ่ายทอดเหตุการณ์ในเรื่องได้ดี ขนาดภาพปานกลาง เป็นขนาดภาพที่นิยมใช้มากที่สุด เพราะใช้เป็นภาพเชื่อมต่อ กล่าวคือ การเปลี่ยนขนาดภาพจากภาพไกลมาเป็นภาพใกล้หรือจากภาพใกล้มาเป็นภาพไกลก็ตาม จะต้องเปลี่ยนมาเป็นภาพขนาดปานกลางเสียก่อน ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ขัดต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้ชม เนื่องจากภาพจะกระโดดนอกจากนี้ภาพขนาดปานกลางยังนิยมใช้ถ่ายภาพบุคคล 2 คนในฉากเดียวกัน หรือที่เรียกกันว่า ภาพ Two Shot ซึ่งนิยมใช้กันมากในภาพยนตร์บันเทิง

รูปที่ 2.8 ภาพปานกลาง

2.1.2.4 ภาพใกล้ (Close-Up หรือ CU, Close Shot หรือ CS)

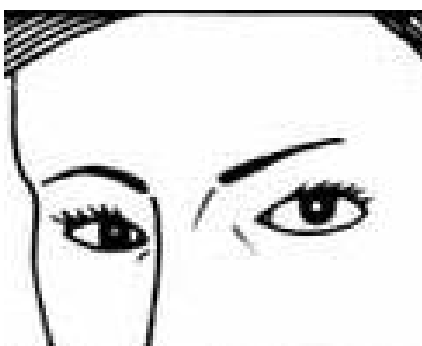
ภาพใกล้ ผู้ชมจะมองเห็นนักแสดงตั้งแต่ไหล่ขึ้นไป เป็นขนาดภาพที่ผู้ชมสามารถเข้าถึงอารมณ์ของนักแสดงได้มากที่สุด เพราะการใช้ภาพขนาดใกล้ถ่ายบริเวณใบหน้าของนักแสดง จะสามารถถ่ายทอดรายละเอียด เกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกที่อยู่ภายในของนักแสดง ได้อย่างชัดเจนมาก นอกจากนี้ยังจะทำให้ผู้ชมได้รู้สึกใกล้ชิดกับสิ่งที่ถ่ายอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เข้าใจถึงรายละเอียดของวัตถุต่างๆ ตามเนื้อหาที่กำลังนำเสนอ และภาพขนาดใกล้นี้ยังสามารถบังคับให้ผู้ชมสนใจในวัตถุที่กล้องกำลังถ่าย หรือสิ่งที่กำลังนำเสนอ

รูปที่ 2.9 ภาพใกล้

2.1.2.5 ภาพใกล้มาก (Extreme Close-Up Shot หรือ ECU, Big Close-Up Shot หรือ BCU)

เป็นภาพที่ถ่ายในระยะใกล้มากๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเน้นสิ่งที่ถ่าย เพื่อให้ผู้ชมเห็นรายละเอียดของวัตถุ หรือเพื่อเพิ่มความเข้าใจในกรณีที่วัตถุมีขนาดเล็กมากๆ เช่น การถ่ายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้นหรือถ้าถ่ายใบหน้านักแสดง ก็เพื่อเป็นการเน้นอารมณ์ของนักแสดงเช่น จับภาพที่ดวงตาของนักแสดง ทำให้เห็นน้ำตาที่กำลังไหลออกจากดวงตา เป็นต้นและทั้งหมดนี้ก็เป็นขนาดภาพที่นิยมนามาถ่ายทอดเรื่องราวของภาพยนตร์ ซึ่งตามความเป็นจริงแล้ว เราสามารถที่จะประยุกต์หรือตัดแปลงขนาดภาพไปเป็นอย่างอื่นก็ไม่ได้คิดอะไร เพียงแต่ทั้งหมดนี้เป็นขนาดภาพสากลที่ทำให้เรา (ทีมงานถ่ายทำภาพยนตร์) เข้าใจตรงกันว่าต้องการให้ภาพออกมาในลักษณะใดเท่านั้น นอกจากนี้อารมณ์และความรู้สึกที่ผู้ชมจะได้รับขณะชมภาพยนตร์ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับขนาดภาพเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยองค์ประกอบของภาพยนตร์อื่นๆ เข้ามาเป็นตัวช่วยเสริมความน่าเชื่อถือ และความเป็นภาพยนตร์มากยิ่งขึ้น

รูปที่ 2.10 ภาพใกล้มาก

2.1.3 ทฤษฎีการใช้มุมมองภาพแบบการถ่ายภาพ

2.1.3.1 เทคนิคการมุมมองภาพแบบแคนดิด (CANDID)

รูปที่ 2.11 มุมมองภาพแคนดิด (1)

คำว่าแคนดิด (CANDID) แปลว่า ซื่อตรง เปิดเผย คำแปลกับความหมายที่นักถ่ายภาพรู้สึกอาจจะไม่ตรงกันนักแต่ถ้าทำความเข้าใจให้ดี ๆ จะเห็นว่าน่าจะไปด้วยกันได้ “ภาพถ่ายที่ซื่อตรง หรือเปิดเผย คือภาพที่ไม่เสแสร้ง ไม่จัดแบบ เป็นภาพที่แสดงอย่างตรงไปตรงมา ดูเป็นธรรมชาติจริง ๆ ไม่มีการบิดเบือน” ภาพลักษณะที่ว่านี้แหละคือภาพ “แคนดิด ”

นักถ่ายภาพบางคนเรียกภาพแคนดิดว่า “ภาพแอบถ่าย” ซึ่งฟังดูไม่ค่อยดีนัก น่าจะเรียกว่า “ภาพที่พลอ” น่าจะเหมาะกว่า แต่ไม่ว่าจะเป็นภาพแอบถ่าย หรือภาพถ่ายที่พลอ ล้วนเป็นภาพที่ได้มาจากภาพคน หรือภาพสัตว์เท่านั้น ส่วนสิ่งไม่มีชีวิต รวมทั้งต้นไม้ แมลง และสิ่งมีชีวิตตัวเล็ก ๆ คงไม่สามารถถ่ายให้เป็นภาพแคนดิดได้

รูปที่ 2.12 มุมภาพแคนดิด (2)

การแอบถ่ายมิได้เกิดจากความสอดรู้ สอดเห็นหรือสป้ปะตี้-สป้ปะคน เพียงแต่เป็นภาพที่ถ่ายขณะไม่รู้ตัวเท่านั้น ซึ่งวิธีการนี้เป็นการตัดปัญหาในกรณีของผู้ถูกถ่าย ที่รู้ตัวว่า ถูกถ่ายภาพ มักดีสีหน้าไม่สนิท มีทีท่าเก๋อเงิน แข็งแกร่ง ไม่เป็นธรรมชาติ ฉะนั้น การที่จะไม่ให้ผู้ที่เรากำลังรู้ตัว ก็มีอยู่ทางเดียวคือ “แอบถ่าย” หรือ “ถ่ายทีเปลอ” นั้นเองข้อสำคัญที่ต้องระวังก็คือ อย่าไปละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของเขาเป็นอันขาด มีวิธีการถ่ายภาพแคนดิดได้หลายวิธีคือ

วิธีที่หนึ่ง สมมุติว่า จะถ่ายภาพคนที่อยู่ใกล้ หรืออยู่ห่างจากกล้องระยะไม่เกิน 10 ฟุต (3 เมตร) ถ่ายกกล้องขึ้นเล็งไปที่ตัวเขา แล้วปรับโฟกัส เจ้าตัวจะรู้ว่า ถูกถ่ายภาพ อาจจะเดินหลบหลีกจากไป หรือไม่ก็จะพยายามจัดทำทาง จัดเครื่องแต่งกายให้เข้าที่เข้าทาง จนดูเรียบร้อยเกิน ไป ที่ยิ่งไปกว่านั้นก็คือหันมามองกล้องแล้วทำหน้าตาทะเล้นให้ หรือไม่ก็ทำงาน ไปมอ้มมไป ก็จะได้ผลเป็นลบ ทางที่ดีควรเบนกล้องไปที่อื่นก่อน ตั้งโฟกัสที่จุดใด จุดหนึ่ง ที่มีระยะทางจากกล้องใกล้เคียงกับระยะของคนที่เราต้องการจะถ่าย (กล้องถ่ายภาพยุคปัจจุบันมีระบบปรับโฟกัสอัตโนมัติให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างง่ายดายอยู่แล้ว) เมื่อการเตรียมการใช้กล้องเรียบร้อยแล้ว ต่อไปที่รอจังหวะที่เห็นว่าเข้าท่าแล้ว ก็หันกล้องกลับไปแล้วลั่นไกอย่างนิ่มนวล (คำว่า นิ่มนวลในที่นี้หมายความว่า ผู้ถูกถ่ายไม่ได้ยินเสียงชัตเตอร์ลั่น และไม่สังเกตเห็นการถูกแอบถ่าย) นอกจากนั้นผู้ที่ชำนาญในการใช้กล้องดีแล้ว จะสามารถบอกได้ว่า แต่ละระยะที่จะถ่ายภาพนั้น ควรใช้เลนส์ หรือปรับเลนส์ซูมอยู่ที่ระยะใด จึงจะได้จะได้ภาพอยู่ในกรอบพอดี เช่น จะถ่ายภาพคนเต็มตัว ถ่ายภาพคนครึ่งตัว หรือถ่ายเฉพาะจุดใด จุดหนึ่ง ควรใช้เลนส์ชนิดใด หรือปรับเลนส์ไปไว้ที่ความยาวเท่าไรก่อนที่จะแอบถ่าย เป็นต้น หากยังมัวแต่ตั้งเข้าคิ๊งออกอยู่อาจจะไม่ทันการ

รูปที่ 2.13 มุมภาพแคบติด (3)

อีกวิธีหนึ่งคือใช้อุปกรณ์ช่วยที่เรียกว่า “เครื่องมองภาพหักมุม” (Angular Viewfinder) สวมทับลงไปที่ย่อมองภาพของกล้อง เครื่องมองภาพแบบหักมุมนี้มีที่สำหรับหมุนแต่งได้ เมื่อสวมลงไปที่ย่อมองแล้วจะสามารถปรับตัวกล้องหรือหันเลนส์กล้องไปในทิศทางใดก็ได้ โดยที่ผู้ถ่ายไม่ต้องหันลำตัว หรือหันหน้าไปตามทิศทางนั้น ผู้ที่ถูกแอบถ่ายจะรู้สึกตัวเลย เพียงแต่ต้องระวังอย่าไปเจอกับผู้ที่รู้ทันก็แล้วกัน (เครื่องมองภาพหักมุมนี้ ราคาไม่แพง ถ้ามูลนิธิช่วยดู เห็นนำออกมาใช้บ่อยๆ) เป็นอุปกรณ์ที่เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับถ่ายภาพมุมต่ำระดับพื้นดินหรือผิวน้ำ

วิธีต่อไปคือใช้กล้อง / 2 เลนส์ (กล้องสะท้อนแสง) ที่มีช่องมองภาพอยู่ระดับเอว (Waist level viewfinder) เพียงหันกล้องไปยังทิศทางต้องการถ่ายโดยไม่ต้องหันลำตัวของเราไปทางนั้น วิธีนี้ไม่ทำให้ผู้ถูกถ่ายรู้ตัวได้เหมือนกัน แต่กล้องแบบนี้หมดความนิยมไปเกือบหมดสิ้นแล้ว เพราะมีลักษณะเป็นกล้องสี่เหลี่ยม ดูเทอะทะ นักถ่ายภาพรุ่นใหม่บางคนอาจไม่เคยเห็น

วิธีสุดท้ายก็คือใช้เลนส์เทเลโฟโต้ยาว ๆ (มีใช้อยู่กันทุกคนอยู่แล้ว) เช่น เลนส์ขนาด 300 มม. ของกล้อง 35 มม. หรือยาวกว่าเพื่อถ่ายจากระยะไกล เพราะเลนส์เทเลโฟโต้มีคุณลักษณะคล้ายกล้องส่องทางไกล ที่สามารถดึงสิ่งที่อยู่ไกลให้เข้ามาใกล้ได้ บางทีก็นิยมเรียกเลนส์ชนิดนี้ว่า “เลนส์ดึงภาพ” แต่การใช้เลนส์ยาว ๆ แอบถ่าย ไม่ควรใช้ขาตั้งกล้องช่วยเพิ่มความคมชัด เพราะจะเป็นที่สังเกตเห็นได้ง่าย

รูปที่ 2.14 มุมภาพแคนดิด (4)

อย่างไรก็ตาม “ภาพแอบถ่ายหรือภาพที่เผลอ” มักเป็นภาพที่ได้มาโดยบังเอิญ และเป็นภาพที่ถ่ายได้ค่อนข้างยาก กว่าจะได้ภาพดีๆ มีคุณภาพทางด้านภาพถ่ายศิลปะมาสักภาพหนึ่ง ต้องพึงพาทิศทางของแสง สถานที่ ใดๆ เหมาะสม ฉากหลังที่ไม่รกรุงรังเกินไป เวลาตรงตามความเป็นจริง รวมทั้งองค์ประกอบภาพอื่นๆ ภาพถ่ายที่เผลอจึงมักจะถูกนำมาตกแต่งเพิ่มเติมในคอมพิวเตอร์อยู่เสมอ มากบ้าง น้อยบางเพื่อทำให้ภาพดูดีขึ้น

บางทีการจัดแบบถ่ายภาพก็อาจช่วยในเรื่องนี้ได้ เพียงแต่ต้องทำให้ดูสมจริง สมจริง ไม่ผิดไปจากความเป็นไปตามธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของเวลา และสถานที่ ควรยึดเอาความเป็นไปตามธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของเวลาและสถานที่ที่ควรยึดเอาความเป็นจริงไว้ให้มากที่สุด จนผู้พบเห็นภาพจับไม่ได้ว่าเป็นภาพจัดถ่ายขึ้น หรือไม่ได้จัดถ่าย

สรุปได้ว่า การถ่ายภาพของคนที่เป็นเจ้าของงานตัวจริง อยู่กับงานของเขาอย่างแท้จริงเป็นสิ่งที่ดีที่สุด โอกาสที่จะได้ภาพแคนดิดสวย ๆ งาม ๆ จะมีมากขึ้นดีกว่าการกะเกณฑ์ให้ผู้ที่เราจะถ่ายภาพเข้าไปอยู่ตรงนั้น ตรงนี้ ทำอย่างนั้น อย่างนี้ ตามแต่จะบงการ เชื่อแน่ว่าจะไม่สามารถสร้างภาพ “ที่เผลอ” หรือแคนดิดได้ โดยมากเมื่อดูภาพแล้วถูกจับได้ว่า เป็นการจงใจ และฝืนความเป็นจริง

รูปที่ 2.15 มุมภาพแคบติด (5)

เทคนิคการถ่ายภาพคนในอิริยาบถต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ควรทำตามขั้นตอนดังนี้

แรกเริ่มพยายามฝึกซ้อมการหาโฟกัสให้คล่องไวก่อน กรณีที่มีระบบโฟกัสอัตโนมัติก็ควรฝึกเลื่อนจุดโฟกัสไปที่จุดหมายอย่างว่องไว รู้ล่วงหน้าด้วยว่า เลนส์แต่ละตัวหมุนไปทางซ้ายหรือทางขวา เพื่อจับภาพคนที่อยู่ใกล้ หรือไกลให้ได้ขนาดพอดีตามต้องการ ถ่ายภาพคน ๆ เดียวง่ายกว่าถ่ายภาพคนหลายคน เพราะ โอกาสที่จะได้ “ความเป็นเอกภาพ” จากภาพคนหลายคนนั้น ค่อนข้างยาก ต้องลงมือฝึกซ้อมถ่ายภาพเสมอจึงจะสมปรารถนา

นอกจากนี้ การถ่ายภาพกลางแจ้งที่มีแสงแดดจัด จำต้องหรีหน้ากล้องให้เล็กน้อยก็ช่วยให้เกิดช่วงความชัดลึกยาวขึ้น เป็นประโยชน์ในการบรรเทาความผิดพลาดจากการปรับระยะชัดได้ เลนส์มุมกว้างจะมีช่วงความชัดลึกมากกว่าเลนส์เทเลโฟโต้

รูปที่ 2.16 มุมภาพแคบติด (6)

การตัดส่วน (Cropping) ได้แก่ การเลือกเฉพาะส่วนใด ส่วนหนึ่งของภาพที่ถ่ายมาแล้ว ขยายให้ใหญ่ขึ้น ก็มีส่วนช่วยในการทำให้ภาพแคบติดที่แอบถ่ายมามีองค์ประกอบ และเนื้อเรื่องสมบูรณ์ดีขึ้น การตัดส่วนนี้ถือเป็นเทคนิค และรสนิยมของแต่ละบุคคล วิธี และแนวทางการตัดส่วนของหลาย ๆ คนอาจจะมีการแสดงออกไม่เหมือนกัน ภาพบางภาพเมื่อนำมาตัดส่วนให้ดี ๆ อาจได้ภาพที่สวยงามกว่าเก่ามากกว่า 1 ภาพก็ได้

สำหรับผู้ที่ไม่มีความรู้เรื่องเลนส์เทเลโฟโตยาว ๆ ใช้ก็อย่าเพิ่งท้อใจ เพราะเลนส์มาตรฐานขนาด 50 มม. ที่ติดมากับกล้องในสมัยนี้(นักถ่ายภาพส่วนมาก จะไม่รับเอาเลนส์มาตรฐานมาด้วย แต่จะซื้อเฉพาะตัวกล้อง (Body) มาอย่างเดียวนั่น) มีคุณภาพในด้านความคมชัดสูง (สูงกว่าเลนส์ขนาดอื่น) พร้อมทั้งไม่ต้องใช้ความไวแสง (ISO) สูง ๆ ขณะถ่ายภาพ ทำให้ตัวรับภาพรับแสงได้ละเอียด สามารถขยายภาพให้ใหญ่ขึ้นจากส่วนใด ส่วนหนึ่งของภาพ โดยไม่สูญเสียรายละเอียดมากนัก เพียงแต่ต้องปรับระยะชัดให้แม่นยำ จับกล้องให้นิ่งขณะกดชัตเตอร์ โดยใช้ความเร็วชัตเตอร์อย่างน้อย 1/100 วินาที (2 เท่าความยาวของเลนส์) แล้วก็ พยายามถ่ายให้ตัวรับภาพได้รับแสงพอดี ชดเชยแสงให้ถูกต้องตามแต่กรณี รับรองว่า ตัดส่วนขึ้นมาแล้วไม่ทำให้ภาพเสียหายมากนัก

โดยปกติแล้วสามารถตัดส่วนขึ้นมาได้ประมาณหนึ่งในสิบของเนื้อที่ทั้งหมด ของภาพ เมื่อคำนวณดูแล้วจะเห็นว่า จากเลนส์มาตรฐาน 50 มม. ที่ใช้ถ่ายภาพเมื่อตัดส่วนออกมาแล้วจะได้ภาพเท่ากับถ่ายด้วยเลนส์ 500 มม. ที่เดียว

ภาพแคนดิดหรือภาพถ่ายที่เปลือย นอกจากจะเป็นภาพของคนแล้ว ภาพสัตว์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นสัตว์ป่า หรือสัตว์เลี้ยงก็สามารถถ่ายภาพแคนดิดได้ทั้งสิ้น มีข้อควรปฏิบัติในการแอบถ่ายภาพคน คือ ควรมีการขยาดที่จะไม่ถ่ายภาพในหลายอริยาบท เช่น ขณะทานอาหาร ขณะนอนหลับ ขณะอาบน้ำ และอริยาบทอื่น ๆ ที่ใคร ๆ ก็ไม่ชอบให้นำภาพไปเปิดเผย และต้องไม่คิดไปว่า ภาพแคนดิดคือภาพที่ถ่ายกันเล่น ๆ เท่านั้น

รูปที่ 2.17 มุมภาพแคนดิด (7)

2.1.3.2 เทคนิคมุมมองแบบการจับจ้อง (Gaze)

การจับจ้อง (Gaze) ใช้กันมาก ทุกรูปแบบในทุกสื่อ เช่น สื่อโทรทัศน์ ได้แก่ ละครทีวี ภาพยนตร์โฆษณา มิวสิควิดีโอ สื่อภาพยนตร์ สื่อสิ่งพิมพ์ โดยเฉพาะนิตยสารแฟชั่นต่าง ๆ บางครั้งเรียกว่า The look จนเกิดคำว่า Male Gaze หรือ การจับจ้อง - จ้องมองแบบผู้ชาย เป็นการมองผู้หญิงเพื่อความเพลินเพลิน หรือ Voyeuristic way และ Mutual Gaze หรือ การจ้องมองกันและกันระหว่างบุคคล เป็นการมองแบบแลกเปลี่ยน - สื่อสารความหมายต่าง ๆ หรือ Interpersonal Communication ทั้งนี้ Laura Mulvey ศาสตราจารย์ - นักทฤษฎีทางด้านภาพยนตร์ - นักสตรีนิยมชาวอังกฤษเชื้อสายโปแลนด์ ได้เป็นผู้คิดค้นคำศัพท์ชุดนี้ขึ้นมาในปี พ.ศ. 1975 บทฐานคิดที่ว่าคนดู โดยเฉพาะกับสื่อภาพยนตร์นั้นมักจะจับจ้องไปยังภาพด้วยการมองแบบเพศตรงข้ามฝ่ายชาย (Heterosexual Male) โดยสายตาฝ่ายชายมักโถมไล่ไปตามเส้นโค้งเว้าของเรือนร่างผู้หญิง ขณะที่เหตุการณ์ที่ดำเนินไปก็เอื้ออำนวยให้เกิดฉากที่ทำให้เรือนร่างของผู้หญิงเปิดเผยต่อสายตาของเพศชายให้มากที่สุด ซึ่ง

แนวคิดนี้ ถูกนำไปประยุกต์ใช้ในการผลิตและวิเคราะห์สื่อชนิดอื่น ๆ ด้วย เช่น นิตยสารผู้ชาย นิตยสารผู้หญิง นิตยสารแฟชั่น ทำให้ผู้หญิงแปรสภาพสู่ความวัตถุแห่งการจับจ้อง (The object of the gaze) เพราะแม้แต่กระทั่งผู้หญิงเองก็ยังจับจ้องมองกันและกันผ่านสายตาแบบผู้ชาย หรือมุมมองของกล้องที่กำหนดโดยผู้ชาย ประเด็นสำคัญของการจับจ้องอยู่ที่ “สิ่งที่ถูกจับจ้อง” (The object of the gaze) มักจะไม่รู้ตัวว่ากำลังถูกจ้องมองอยู่ มีความหมายมากกว่าแค่การมองดู เป็นการมองที่แฝงนัยของอำนาจ หมายถึง ผู้จ้องมอง (The gazer is the superior) มีอำนาจมากกว่า ผู้ถูกมอง หรือสิ่งที่ถูกมอง ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศสภาพ (Genderism) เช่น การดูรูปโป๊ การแอบมอง การตามถ่ายภาพดาราคานโปรด - ความหาวิทยาลัย - สาวพรีตตี้ - คนที่แอบปลื้ม โดยที่บุคคลไม่รู้ตัว เพื่อตอบสนองหรือเติมเต็ม หรือเพื่อความเพลินเพลิน (Voyeurism)

Laura Mulvey จึงได้แบ่งการจับจ้อง (Gaze) ออกเป็น 3 แบบ คือ

- 1 วิธีที่ผู้ชายจับจ้องมองผู้หญิง (How men look at women.)
- 2 วิธีที่ผู้หญิงจับจ้องมองตัวเอง (How women look at themselves.)
- 3 วิธีที่ผู้หญิงจับจ้องมองผู้อื่น (How women look at other women.)

ทั้ง 3 แบบ ล้วนเป็นพิธีกรรมของการบริโภค รูปร่าง หน้าตา สีหน้า ท่าทาง ที่เกิดขึ้นในสื่อเชิงทัศน์ (Visual Culture) ทั้งหลายเสมอมา นับตั้งแต่อารยธรรมมนุษย์เริ่มสร้างภาพแทนเพื่อสื่อความหมาย และเพื่อวัตถุประสงค์แตกต่างกันไป นับตั้งแต่รูปปั้น Venus of Willendorf⁸ (ระหว่าง 24,000 - 22,000 ก่อนประวัติศาสตร์) ที่ร่างกายของผู้หญิงกลายเป็น

สื่อที่ช่วยรับประกันความมั่นคงปลอดภัยของชีวิต ทั้งโยงใยของอาหารที่อุดมสมบูรณ์และลูกในครรภ์ ซึ่งย่อมตรงกันข้ามกับชีวทัศน์ (Ideology) ของคนยุคปัจจุบันที่

การนำเสนอร่างกายของผู้หญิงผ่านสื่อ ได้ขยับเน้นนัยทางกามารมณ์ (Erotic) ผ่านสายตาของเพศชาย (Male Gaze) และมีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลินเพลินอันเกิดจากการได้จับจ้องมองดู (Voyeurism) เป็นหลัก ดังรูปร่างของกลุ่มนักร้องสาววง Girl's Generation⁹ จากประเทศเกาหลี ที่สะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกของคนสมัยใหม่ที่เทคโนโลยีในการผลิตอาหารสมบูรณ์และเลือกได้ตามใจชอบแล้ว แต่สามารถรักษารูปร่างหน้าตาให้ดูปราดเปรียว การเคลื่อนไหวที่มีประสิทธิภาพ ความแคล่วคล่องว่องไว เหมาะสมกับการเผชิญชีวิตนอกบ้านเป็นส่วนใหญ่ของผู้หญิงปัจจุบัน โดยเฉพาะวัยรุ่น – วัย

ทำงาน และแน่นอนว่า หญิงสาวเหล่านี้ ต่างสำรวจตรวจตรากันและกันผ่านสายตาแบบผู้ชาย เพื่อปรับเปลี่ยนแต่งเสริม รูปโฉมโนมพรรณ ให้ดึงดูดตาต้องใจ ต้องกับรสนิยมของผู้ชายในยุคสมัยปัจจุบันเช่นกัน พิธีกรรมแห่งการจับจ้องเหล่านี้ ดำเนินไปเป็นวัฏจักรแห่งการผลิกระบบสัญญาให้มีสืบทอดต่อ ๆ กันมา ครบถ้วนทั้ง 3 แบบตามที่ Laura Mulvey ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ แม้ว่า จะมีนักสตรีนิยมรุ่นหลังหลาย ๆ คน ออกมาวิพากษ์แนวคิดที่ว่านี้ของ Laura Mulvey ก็ตาม ว่าผู้หญิงไม่ได้ยอมให้ตัวเองเป็นฝ่ายให้ถูกจับจ้องแต่เพียงฝ่ายเดียวเสมอไป แต่ยังมีการตอบโต้ด้วยการจ้องมองกลับมาเช่นกัน แต่ถึงอย่างนั้น การจ้องมองก็ยังคงดำเนินไปภายใต้บรรทัดฐานทั้ง 3 ประการดังกล่าว

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับเทคนิคของการถ่ายมิลลิวิดีโอ

2.2.1 เทคนิคการเคลื่อนไหวของกล้อง

ในการถ่ายทำภาพยนตร์ “ภาพเป็นสื่อกลาง” ในการดำเนินเรื่องและสื่อความหมาย การใช้กล้องในการสื่อความหมายนั้น การเคลื่อนกล้องจะทำให้ภาพที่ปรากฏเปลี่ยนไป ทำให้การสื่อความหมายเปลี่ยนไปด้วย ซึ่งจะไม่อยู่ด้วยกัน 2 ลักษณะคือ

2.2.1.1 การสื่อความหมายโดยภาพเปลี่ยนไปแต่ไม่ใช้การเคลื่อนที่ของกล้อง มีอยู่ด้วยกัน 2 ลักษณะคือ ลักษณะการซูม (Zoom) และ ลักษณะการชิฟโฟกัส (Shift Focus)

ลักษณะการซูม (Zoom)

การเปลี่ยนขนาดภาพถ้าเปลี่ยนจากภาพขนาดมูมกว้างมาเป็นมูมแคบจะเรียกว่า Zoom In ถ้ามูมแคบเป็นมูมกว้างจะเรียกว่า Zoom Out เป็นการเปลี่ยนขนาดของภาพขณะกำลังบันทึกภาพ โดยไม่ต้องเคลื่อนที่กล้องหรือเปลี่ยนตำแหน่งการตั้งกล้องเป็นการเปลี่ยนขนาดภาพโดยใช้การเคลื่อนที่ของซีนเลนส์ วัตถุประสงค์การซูม Zoom เพื่อให้ผู้ชมรู้สึกว่ สิ่งที่ถ่ายถูกดึงเข้ามาใกล้ตัวหรือถอยห่างออกไป เกิดการเคลื่อนไหวขึ้นในภาพ เนื่องจากมีการเปลี่ยนขนาดของภาพอย่างต่อเนื่อง เทคนิค การใช้ Zoom แต่ละครั้งจะต้องพิจารณาเรื่องของจังหวะของการซูมว่าช้าหรือเร็ว เพราะจะมีผลต่อความรู้สึกของผู้ชม กล่าวคือ ถ้า Zoom ช้า จะให้ความรู้สึกค่อยเป็นค่อยไป นุ่มนวล เหมาะกับฉากเหตุการณ์ที่มีบรรยากาศอ่อนหวานหรือเศร้า ในขณะที่การ Zoom เร็ว จะเหมาะกับฉากที่ตื่นเต้น ฉากที่ต้องการการเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วเพราะเป็นการดึงภาพเข้าออกอย่างกะทันหัน

ลักษณะการชิฟโฟกัส (Shift Focus)

เป็นการควบคุมซีนเลนส์เพื่อเปลี่ยนความคมชัดของภาพ ไปยังวัตถุ 2 จุดในภาพ วัตถุประสงค์การชิฟโฟกัส Shift Focus วัตถุประสงค์ เพื่อเน้นความสนใจ หรือใช้เพื่อแสดงความ

เชื่อมโยงระหว่างสิ่ง 2 สิ่งในภาพ จะเป็นการบังคับผู้ชมให้ติดตามหรือสนใจในสิ่งที่ชัดเจน Shift focus ชีฟท์โฟกัสเป็นภาพที่เกิดจากการปรับเลนส์อีกแบบหนึ่ง โดยปรับให้คมชัดเฉพาะจุดที่ต้องการจะเน้น และให้ เบลอในจุดที่ไม่ต้องการจะเน้นด้วยการปรับสลับไปมา ภาพลักษณะนี้ผู้แสดงจะต้องอยู่ในแนวเดียวกันกับกล้อง แต่อยู่ในระยะที่ห่างกันพอประมาณและจะต้องใช้เลนส์ยาว (Tele) เพื่อให้เกิดความชัดและเบลอแตกต่างกัน

2.2.1.2 การสื่อความหมายโดยภาพเปลี่ยนไปแต่ใช้การเคลื่อนที่ของกล้อง มีอยู่ด้วยกัน 7 ลักษณะคือ

- ลักษณะการแพน (Pan)
- ลักษณะการทิลท์ (Tilting)
- ลักษณะการดอลลี่ (Dolly)
- การทรัคค์ (Trucking)
- ลักษณะการแทรก(Tracking)
- ลักษณะการเครนหรือบูม(Crane-Boom)
- การสั่นหรือโยก(Vibration-Cant)

การแพน(Pan)

ลักษณะการแพน (Pan) เป็นวิธีการเคลื่อนที่กล้องถ่ายในลักษณะการส่ายกล้องเคลื่อนที่ไปในแนวนอนหรือแนวราบ อาจเริ่มจากซ้ายไปขวา หรือจากขวาไปซ้ายก็ได้

วัตถุประสงค์ ของการแพนกล้องอาจเกิดขึ้นได้จากวัตถุประสงค์ของการนำเสนอหลายประการ หนึ่งคือเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์หรือเกิดการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่ถ่ายสองสิ่งที่อยู่ห่างกัน เช่นการแพนจากคนที่เฝ้ามองไปยัง บุคคลหนึ่งที่ยืนอยู่ หรือใช้ในการตามวัตถุที่มีการเคลื่อนที่จากจุดหนึ่ง ไปยังอีกจุดหนึ่งในภาพ

การทิลท์ (Tilting)

ลักษณะการทิลท์ (Tilting) เป็นการเคลื่อนไหวกล้องอีกลักษณะหนึ่ง เป็นการเคลื่อนกล้องในแนวตั้ง (Vertical Pan) กล้องถ่ายจะยังคงอยู่ในระดับเดิมเพียงแต่มุมการบันทึกภาพเท่านั้น ที่ถูกขยับไปในองศาที่สูงขึ้นกว่าเดิม หรือองศาถูกกดต่ำกว่าเดิม

วัตถุประสงค์ คือ ใช้ในการนำเสนอเรื่องจากสิ่งหนึ่ง ไปยังอีกสิ่งหนึ่ง หรือตามการเคลื่อนที่ของวัตถุในลักษณะแนวตั้ง

การดอลลี่(Dolly)

ลักษณะการดอลลี่ (Dolly) เป็นวิธีการเคลื่อนไหวกล้องในรูปแบบการตั้งอยู่บนพาหนะที่มีล้อซึ่งเคลื่อนที่ไปตามบนพื้น หรือเลื่อนไปตามราง ทำให้สามารถเคลื่อนที่ตามภาพเหตุการณ์ได้ในมุมมองต่างๆ กัน เหมาะสำหรับการบันทึกภาพอย่างต่อเนื่องเป็นช็อตยาว

การทรักต์(Trucking)

การทรักต์ (Trucking) เป็นการเคลื่อนไหวของกล้องในทางขนานกับวัตถุหรือเรียบเคียงสิ่งที่ย้าย ในบางกรณีการเคลื่อนที่ของกล้องอาจไม่เป็นแนวตรงแต่จะเคลื่อนในลักษณะเฉียงโค้ง อาจเรียกว่าอาร์ค(Arc)

การเครนหรือบูม(Crane-Boom)

ลักษณะการเครนหรือบูม(Crane-Boom) เป็นการเคลื่อนกล้องโดยใช้อุปกรณ์โดยเป็นการเคลื่อนกล้องจากที่สูงแล้วเคลื่อนมาต่ำ

การสั่นหรือโยก(Vibration-Cant) เป็นการสั่นหรือโยกเอียงกล้อง

2.2.2 เทคนิคการปรับโฟกัสภาพ

"Depth of Field" (ตัวย่อ คือ D.O.F) ส่วนภาษาไทยนั้น ใช้คำว่า "ระยะชัดลึก" หมายถึงระยะชัดของภาพในแนวลึก (ความลึกเข้าไปในภาพ ไม่ใช่แนวซ้ายหรือขวา) คำว่า "ชัดตื้น" คือภาพที่มีความชัดในช่วงระยะของการโฟกัสเท่านั้น ถ้าจะขยายความระยะชัดลึก คือ ระยะที่ให้ภาพคมชัดจากจุดที่โฟกัส ลึกเข้าไปด้านหลัง และด้านหน้า สมมติว่า มีคนเข้าแถวต่อกัน 10 คน ถ้าตั้งค่ากล้องแล้วโฟกัสไปที่คนที่ 5 พอถ่ายภาพออกมา ชัดตั้งแต่คนที่ 2 ถึง คนที่ 8 อย่างนี้เรียกได้ว่า มีระยะชัดลึกมาก หรือถ้าตั้งค่ากล้องใหม่ โฟกัสไปที่คนที่ 5 เช่นเดิม แต่ภาพที่ออกมาชัดแค่คนที่ 5 คนที่ 6 ถัดไปคนที่ 10 ไม่ชัด และคนที่ 1 ถึงคนที่ 4 ก็ไม่ชัดด้วยอย่างนี้เรียกได้ว่ามีระยะชัดลึกน้อย (หรือ "ชัดตื้น" นั่นเอง) สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อระยะชัดลึก มีอะไรบ้าง

1. ขนาดของรูรับแสง หรือค่า F, f ของเลนส์ การตั้งค่ารูรับแสงให้มีขนาดกว้าง (ค่า F น้อยๆ) จะส่งผลให้ภาพมีค่าระยะชัดลึกน้อย (หรือชัดตื้น) กลับกัน ถ้าตั้งค่ารูรับแสงให้แคบ (ค่า F มากๆ) ก็จะทำให้ภาพมีระยะชัดลึกมากดังนั้นเวลาถ่ายภาพคนแล้วให้ฉากหลังเบลอหรือถ่ายภาพที่เรียกว่าหน้าชัดหลังเบลอ จะต้องปรับตั้งค่ารูรับแสงให้กว้างๆ ส่วนการถ่ายวิวให้เห็นชัดๆ ตั้งแต่หน้าสุดยันภูเขาไกลๆ ให้ตั้งค่ารูรับแสงแคบๆไว้

2. ระยะจากเลนส์ถึงวัตถุที่โฟกัส ยิ่งใกล้มาก ยิ่งทำให้ระยะชัดลึกน้อย ถ้าต้องให้ระยะชัดลึกมากขึ้นก็ขยับกล้องออกมาไกลๆวัตถุที่โฟกัส ในส่วนนี้ต้องดูที่ระยะเลนส์ว่า ระยะโฟกัสใกล้สุดที่เลนส์สามารถทำได้เป็นเท่าไร

3. ระยะจากวัตถุที่โฟกัส ถึงฉากหลัง ถ้าต้องการให้ฉากหลังเบลอมากๆ ควรเลือกหามุมที่ทำให้วัตถุ กับฉากหลังทั้งระยะกัน ไกลๆและทางยาวโฟกัสของเลนส์ หรือ Focal Length ทางยาวโฟกัสของเลนส์ มีผลต่อระยะชัดลึกของภาพ โดยเลนส์มุมแคบ (หรือเลนส์เทเล) จะให้ระยะชัดลึกน้อยกว่า เลนส์มุมกว้าง เช่น เลนส์ 300mm จะให้ภาพชัดตื้นมากกว่า เลนส์ 50mm เป็นต้น

วิธีดูระยะชัดลึกของภาพ มี 2 วิธี

- ปุ่มเช็คชัดลึกโดยปกติ เลนส์จะถูกปรับขนาดรูรับแสงไว้ที่กว้างสุดเสมอ เพื่อให้มีแสงสว่างมากพอที่จะให้โฟกัสจากช่องมองภาพ ได้ชัดเจน (เฉพาะช่วงเวลากดชัตเตอร์เพื่อถ่ายภาพ กล้องจะมีกลไกไปปรับรูรับแสงไปตามที่เราตั้งไว้) ปุ่มเช็คชัดลึก คือ ปุ่มที่ไปปรับรูรับแสงให้เป็นขนาดตามที่ตั้งค่าไว้ เมื่อรูรับแสงหรี่ลง ก็จะทำให้เห็นภาพจริงเหมือนที่จะถ่าย แต่ลักษณะการมอง จะมีความล้า เพราะช่องมองภาพก็จะมีคตามขนาดรูรับแสงที่ปรับด้วย ปุ่มเช็คชัดลึก บางรุ่นอยู่ที่เลนส์ บางรุ่นอยู่ที่กล้อง แล้วมีเฉพาะกล้อง SLR เท่านั้น กล้องแบบ Rangefinder ทำไม่ได้ เพราะไม่ได้มองภาพผ่านเลนส์

- D.O.F. Scaleจะมีหรือไม่มี ไม่ได้แบ่งตามชนิดของกล้อง แต่จะขึ้นกับผู้ผลิตเลยว่า จะทำมันลงไปบนกล้องรุ่นนั้นๆ หรือไม่ สำหรับ D.O.F. Scale โดยทั่วไปจะอยู่บนเลนส์โดยบอกเป็นขีดตามค่ารูรับแสงจะมีไปทางซ้ายและขวาเหมือนกันจะต้องมีเลขบอกระยะโฟกัสบนเลนส์ อยู่คู่กันด้วย ระยะชัดลึก คือ ช่วงที่เลขบอกระยะโฟกัสครอบคลุมจากซ้ายไปขวาตามค่ารูรับแสงที่ตั้งไว้ตัวอย่างเช่น สมมติว่าจุดโฟกัสห่าง 3 เมตร เลขบอกระยะโฟกัส 3 เมตร จะไปตรงกับขีดกลาง ถ้าปรับค่า F ไว้ที่ F8 ระยะชัดลึกของภาพจะครอบคลุมตั้งแต่ขีดเลข 8 จากซ้ายไปขวา คือ ประมาณ 2.5 เมตร ไปจนถึงเกือบๆ 5 เมตร จะเป็นช่วงที่มีภาพชัดสังเกตว่า ยิ่งเลข F น้อยลง ช่วงก็แคบลง คือ รูรับแสงกว้างระยะชัดลึกก็จะน้อยนั่นเอง ดังนั้นสรุปคร่าวๆได้ว่าอยากได้หน้าชัดหลังเบลอฉากหลังละลายและทะเลตั้งค่ารูรับแสงกว้างๆจ่อเลนส์ไปใกล้ๆแบบให้มากที่สุดเท่าที่ทำได้ ทิ้งให้แบบอยู่ห่างฉากหลังเยอะๆแต่ถ้าอยากได้ภาพวิว คมชัดตั้งแต่หน้า ยันสุดชอย ก็ตั้งค่ารูรับแสงแคบๆ เข้าไว้ สำหรับหน้าชัดหลังเบลอ นั้นไม่ยากในเรื่องโฟกัส เพราะเราโฟกัสไปตรงสิ่งที่เราต้องการให้ชัดอยู่แล้วแต่ถ้าเป็นภาพวิว เราจะโฟกัสตรงไหน ด้านหน้า ด้านหลัง ตรงกลาง อย่างที่นิยมใช้กันคือโฟกัสไปที่ระยะความลึก 1/3 ของภาพ คือภาพที่ถ่ายมีความลึกเข้าไปเท่าไรให้โฟกัสที่ความลึก 1/3 ของความลึกทั้งหมด จะได้ว่า ภาพจะชัดตั้งแต่ความลึก 2.5 เมตรไปจน Infinity ง่ายดีมีขี้ครีบลองไปใช้กันดู ตัวเลขอาจจะแตกต่างกันไปตามแต่การออกแบบเลนส์

2.3 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการผลิตมิวสิกวิดีโอ

2.3.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความหมายของมิวสิกวิดีโอ

มิวสิกวิดีโอ(Music Video)หมายถึงภาพประกอบเพลงหรือ ภาพที่สื่อความหมายจากเนื้อหาของเพลงเพื่อสื่อให้ผู้ชมเข้าใจ ความหมายและความเพลิดเพลินจากการได้รับชมมิวสิกวิดีโอ นอกจากนี้มิวสิกวิดีโอยังสอดแทรกสิ่งที่เป็นประโยชน์และสิ่งที่ดีมีสาระไว้ แต่จุดมุ่งหมายที่สำคัญที่ทำให้มีงานชนิดนี้ขึ้นมา คือ เพื่อส่งเสริมเพลงของศิลปินในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นในด้านการตลาด ยอดจำหน่ายเทปเพลงหรือการโปรโมทให้ประชาชน ได้คุ้นเคยกับเพลงของศิลปินจากอัลบั้มชุดนั้น

2.3.2 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดแสงในมิวสิกวิดีโอ

การจัดแสง นอกจากจะให้ความสว่าง แสงยังสามารถสื่อสารนัยยะทางอารมณ์ นัยยะทางคุณค่า (Value) ของชิ้นงาน และสามารถเน้นจุด สนใจของภาพอีกด้วย ในภาพรวมแล้ว MV อาจสื่อความหมายของ การจัดแสงออกมาได้หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของส ปอตไลท์หรือแสงลำ , High Key หรือแสงจ้าตามธรรมชาติ , Low key หรือแสงจ้าตามธรรมชาติที่ถูกทำให้อ่อนลง , แสงจ้า สะท้อนวัตถุ , แสงจ้าจากด้านหน้า , แสงจ้าจากด้านข้าง , High Contrast , แสงกระเพื่อมๆหรือแสงเคลื่อนไหว , แสงในรูปแบบที่ถูกเปลี่ยนให้เป็นวัตถุอย่างอื่น , แสงที่ถูกบังโดยวัตถุหรือบุคคล , แสงสีรุ้งหรือแสงขาวเป็นรูปดอกไม้ก็ตาม โดย MV ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดก็ตามที่มีคุณสมบัติตามแบบแผนของวิธี การ สร้างความหมายร่วมกันจะถ่ายทอดความหมายของการจัด แสงออกมาได้เหมือนกันในหลายๆรูปแบบ

2.3.3 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้มุมกล้องในมิวสิกวิดีโอ

ในภาพรวมแล้ว MV อาจสื่อความหมายของมุมกล้องออกมาได้ หลายๆรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของภาพมุมสูง , ภาพมุมต่ำ หรือภาพมุมเอียงก็ตาม โดย MV ส่วนใหญ่ที่มีคุณสมบัติตามแบบแผน วิธีการสร้างความหมายร่วมของภาพ เนื้อร้อง ดนตรี ในด้านวิธีสื่อ ความหมายของภาพตัวแทนดังกล่าวที่ยืดหยุ่นได้เป็นพิเศษ อย่างไรก็ตาม MV ส่วนใหญ่สามารถจะถ่ายทอดภาพตัวแทนของมุมกล้องแบบ พิเศษเพื่อสร้างความน่าจดจำ สร้างรหัสในมุมกล้อง กำหนดมุม กล้องให้โดดเด่น (Unique) นอกจากนั้นแนวทางการถ่ายทำ MV ไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงมุมกล้องที่เน้นความต่อเนื่อง แต่เน้นความ สวยงาม ความน่าสนใจเป็นสำคัญ

2.3.4 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวกล้องในมิวสิกวิดีโอ

การเคลื่อนไหวของกล้อง MV อาจสื่อความหมายของการเคลื่อนไหวของกล้องออกมาได้ หลายๆรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของการเคลื่อนไหวของกล้องบน ฐาน , การแพนและการทิลท์ , การเคลื่อนไหวของตัวกล้อง หรือ การเคลื่อนไหวของเลนส์ , การซูมและการเปลี่ยนโฟกัสก็ตาม จะมีขอบเขตที่กว้างขวางในด้านวิธีการสื่อหรือเสริมสร้างความหมาย ให้กับภาพ ตัวแทนของการ

เคลื่อนไหวของกล้อง หรือมีรูปแบบใน การสื่อความหมายของภาพตัวแทนดังกล่าวที่ยืดหยุ่นได้
มากเป็นพิเศษ และเต็มไปด้วยแนวทางในการเคลื่อนไหวกล้องแบบใหม่ๆ ไม่ซ้ำซาก